

Kelewis, Karaliaucziuje
tas Utarninkę išbūdams,
laštoj, ant bile kokių Pusto
apšielotas, su Pustpinis
geis ant Bertainio Metu
4 Sgr. 9 Pf.

Kelewis

Centr. Biblioteka
Lietuvių Akademinė

Apsakimū Skatimai i Ke-
lewi laštoj po 2 Sgr. uį
toįnq, smulkeis Raštais
išdrukawotq Gilę. Oro-
matas reik hen atrapyti:
Border-Rossgarten
N° 5.

Karaliaucziaus Broliams Vietuwininkams Žinės parnešas.

№ 47.

Karaliaucziuje, 30. Septemberi

1870.

Dufawimai.

Pasflowintas t'esse Diemas kasdien! Diemas
mums uįdeit Raštą ale jis ir gelbti mus. Sela.
Mes turim Dievą gelbanti, iš Wieszpati Boną Dievą
iš Smerties išgelbanti. Ale Diemas sawo Neprie-
teliū Galwas sutris su jū Momenimi, kurie nū Griekū
nesiliauj. Jus Karalystės ant Žemes, giedokite Diewui,
liaupsintit Wieszpati! Sela. Pf. 68.

Szale Festungos Mets,

kur dabar Baziens su sawo Waisku apspeistas ran-
das, yra kaip žinote Dienose 31 mo Augusto bey
1 mo Septemberio fwiezus Musis nusidawęs. O tai
taiyo. Ana Festunga labay driuta ir mentay prieinama.
O aplink taję gul ir dar ant Bertainio iti Puse
Mylidō Atstumo nū Miesto ant Kalnū 7 mažos
Festungelės arba Kanulėmis apstatyti Szancai arba
Wolai. Tarp hitū Szancū bey Miesto Wolū gul
geray apšibancawęs Baziens Waiskas; kiek to patim
Mieste ne telp. Bet prie to ne galima prifgauti,
kadangi cze wislab taip itaisyta, kad Musifkiamis i tą
Larpą tarp hitū laufe gulincziū Szancū bey tarp
pacziōs tikrosės Festungōs išweržus Kanulēs nū pacziōs
tikrosiōs Festungōs bey nū Szancū iš wisū Pustū ant
jū griaudamos Smerti iššpautu ir tujū mentay kas
ghws išliktu. Iš hitū sawo Szancū ir Apšibancawimū
šaudo Francuzai ant Musifkiū Granotomis wis iš
Wien Dien ir Nakti. Ale kadangi šie taipjau i Žemę
ištrausę arba heip kaip nors apšitaisę randas, tay at-
lesiancziosios Granotos žiems ne daug tą gal daryti.
Tacziau tik wis reik sangotis ir ant Rowōs gatawais
buti, ypacziey kadangi Neprieteliei tankiey bando weif
ant šids, weif ant fitos Pusēs iš Festungōs laukan
iššweršti. Iš to atšieit, kad Musifkiei kas žin kaip
ilgay ne gaun ney Naktij atsilseti arba Drabuzius
nusiwlkti. Nesa wis iš Wien ir niekam ne be misly-
jant Subriuzdims pasidaro ir Szankimas pakyla:
„Francuzai laukan wirsta!“ Rods tai daugiausiey wis
tik toks nūprosnas Gandinims, ale tacziau Musifkiei
ney wieną Abyną ne gal i tikrą Wakaju pasidūti.

Ale Rytmetij 31 mgji Augustą Baziens, rasi

apie Susimusimus prie Festungōs Sēdan tam patim
Gzieše nusidūancziūsius, kaip nors Žinią gawēs, bande
iš Tikro iš sawo Suspeitimo iššlaukti, su kelieis
Armeforais ant Rytšiaurēs Pusēs, kur musū pirmasis
Armefors stow, lyg su kokiū Twanu ir su wisa sawo
Galybe laukan wirsdams. Tacziau Musifkiei ji atlaife
ir wēl atgal i jo Apšibancawimus atware. Skaudziau-
siejie Susimusimai hitame Išpūlime nusidawe aplink
Kiemos Serwinjy bey Noasewyl. Kartais, ypacziey
Naktij ant 1 mojo Septemberio, jau buwo hen ir ten
Francuzai be laimi ir Musifkius atgal be warą, ale
Musifkiei ant jū su Bagnitais eidami jūs galiausiey
pergalejo. Wisas Musio Plecius buwo Lawonais bey
šaudziey Suronytais lyg flote applotas, kuriū didziausia
Daugybė Francuzai buwo, ale ir iš Musifkiū czion ne
mentay Smerti rado. Musū jau iš jo pirmosēs
Gromatōs pažistamasis Prietelis Gizas yra mums
apie hitą Musi 5 taji Septemberi Gromatą atrapēs,
kurią aš hitą Syki išdrukawodisiu.

Wisolia Žinia.

— Iš pētiniōs Francuzijōs gaunam patirti, kad
tenay žmonēs republikifkiesiems iš Paryžo Miesto
išbėgusiems ir dabar Mieste Tours sawo Buwo pasi-
dariujiems anōs Žemēs Waldonams ne nor klau-
syti. Miestas Lyong yra saw ypacziey fitus Wal-
donus išstated, o priegtam Razbaininkū Gaujos ten
aplinkuy bastos. Miestas Marselj wēl fitus. Kas
žin, kas dabar iš anōs Žemēs galiausiey bus. Sa-
koma, buš Musifkiei wieną Dieną iš Tolo girdeję
Widuj apspeistojo Paryžo Miesto Kanulēs griaujant
ir Gyweras pyškant. Argi bene Paryzifkiei dabar
prieš fits fitą karauja?

— Dabar waldantiejie Francuzijōs Ministeriei
buwo ketinę Deputiertus iš wisōs Francuzijōs i Kruwą
suwadinti ant Sugnekėjimo, tą dabar pasidariuisioj
bidzioj Bėdoj reikiant daryti. O mums rodos, kad
to ir reiktu. Ale dabar girdim, kad anie Ministeriei
wēl kitaip apsimislyję ir Deputiertus ne suwadise.

— Wakarinioje Wokietijoje kaip ir Francuzijoje yra
Galwijū Maras pasidareš. Mislyjama, kad tasai per

Lywerantus ezionay iš Rusijos iwiltkas esąs, kurie Galwijū musū Waissams ant iš Maisto petinios Rusijos atgabene, kur kita Liga jau senies esanti.

— Geltunguse apie išgąstingą Baijybę pasafotajama, kuri Wyżū Kieme Szilkarcziamos Kreizo Naktuje nu 16tojo ant 17tojo pio Septemberio Mėnesio nusidawusi. Ezionay toj Naktuj rasi kaip ant Ziegoriaus dwiejū du nepazįstamu Wyru i Klebonijos Stubg, kur Pons Kunigs Rydelsberger miegojo, Langinczias atplėsdamu pro Langg išuwerzusu ir Pona Kunigę bey jo keturias Dukteres, kurios jam ant Pagalbōs buvo prifokufios, subėdawojusiu. Ronos yra daugiausiey wis prie Galwōs padarytos, o kaip rodos su dideliu Kaltu. Ak kokia tai Welnyste!

— Jau anday šwiežiausioj Zinioj pasafota, kad Musifkiei Festungą Toul (įstariama „Tul“) laimėję: Ta Festunga rodos ne tokia didelė, kaip Strasburkis arba Metsas. Ale ji tacziau todėl labay swarbi, kadangi ji prie Gelzkelio nu musū Rubezians ant Paryzo einanczio gul, ir todėl, jei jei Francuzū Kantose b'ėsant Musifkiamis ne galima buwo, Gelzkelieis Kanuliū arba kitū Karo Reikmeniu pas Paryzā nugabenti. Iš hitōs Priezasties buwo Musifkiei ir wisg Sylg prįstate, hitg Festungā laimėti, o ant to dar ir kelias bais didziujū Kanuliū prifigabendinę, kuriomis aptūnis Stundus ilgay anq Festungā apšaudzius tōs Raman-dants kapitulierawo ir su ten stowinczieistis Zalnierieis wisais bey su wisulabu i Gifangus pasidawo. Dabar dar tikt trys mažesnios Festunjos randas, kurios Musifkiamis ne pasidawusios, butent Pfaltsburg, Bicz bey Thiongwyl. Tos tarp ūliniū Kalnū guledamos menkay prieinamos ir todėl Musifkiū tikt apšpeistos te laikomos. Bet kadangi jos ne tokios swarbios, tay su jų Žemimu ne priwalu škabintis.

— Iš Amerikos, iš Rusijos kaip ir iš kitū Swieto Szaliū pareit dar wis iš wien Daugumas ir wis po kelis Tuffanczius Dowanū musū suronytiems Kareinjams ant Pasalpōs.

— Sugautasis Ciecorius dabar randas musū Karaliaus Pilyje Wilhelmhōhe pale Miesto Kassel su kelieis Gendrolieis bey Larnais, kur dwi Kumpaniji Pėstininkū ir dwi Szwadroni Kaiteliū ji apsergt. Jam Wale, ezion Apygarde pasiwaitstineti ir pasiwazineti. Jam ezion musū Sargybę laikantieje Zalnierie i wisg Garbę išrodo, kaip aukštam Wiešpacziui pritinkancziq. Taip musū Karalius parodo sawo meilingąjē Szirdi ir prieš sawo Neprieteli. Napoleons butu, kaip rodos, prie Sedan išbėgti galėjęs, ir rasi ne butu i Gifangus pasidūti primales. Ale taip powisam apgalėtas budams ir sawo Waissū wisay ne tekęs jisai ne norėjo

tarp sawo Francuzū Gėdoje gywenti ir jų Bluznyjimūs bey Apjūq pakelti. Bet i Englantā išbėgęs jis taipjau butu paniekintas buwēs. Targi jam rodēs, kad jam geriausiey busent i Kantas musū wierningojo, meilingojo ir Diewo bijancziojo Karaliaus pasidūti.

— Musū Pons Grows Bismarkis yra per Prusifkiesius Pasuntinius wisoms Gyropōs Waldzioms sakydines, kad Prusū Karalius be Sztrassburkio bey Mets, tai esti be Žemjū Elfas bey Lotringen su Francuzais Pakaju ne padaryšēs, o tai ne todėl, kaip kad musū Karalius Wofietijos Padidinimo trofktas, bet todėl, idant anos Festungos, kurios taip ilgay wis ant Brigatawyjimo Spūlmo i Wofietija bey Prusija derėjusios, dabar ant jų geresnio Atfigynimo prieš Francuzū Apnikimus derētu. Szimto Metū Gziese yra Francuzai 25 Kartus prieš mus ar Karą kėlę arba nors Karą kelti bande, bet Wofietija, kuri pati niekadōs Karą ney kelsi, ney kelsenti, turinti ben Kartā su Francuzais i tikrā Pakaju pareiti, o kitaip Pakajūs ne busēs, kaip kad Festungos Mets bey Sztrasburg musū busencziōs. Szeip Francuzai, kurie prieš mus taip šaudziy esq isifiršinę wis tikt to Gzieso tykosę, kuriame jie atfikeršyti trofkdami mus su didesne Mace ir su didesniu Kytrumu apnikti galēsę. Ale kad Festungos Sztrasburg bey Mets musū bus, tay Francuzai mus apnikti ne be galēs.

— Szpanijos Žmonēs ney jokio tinfanczio Karaliaus ne rasdami jau dabar taisos pagal Francuzū Paveitlq prie sawēs taipjau Republikę isitaisyti.

Szwiežiausioji Zinia.

Diewui dėkuy! Sztrasburkis jau yra i Musifkiū Kantas pasidawēs.

Apšakymas!

Mēs turrim ši Garbe musū Pasystiems prirobite, kad mes su še Diena ta Buda Pono Kupcziaus S. L. Albrekto Kagaines, butent Selezū ir wissokiū kitū Taworū ant musū patcziū Wardo apsieme esam.

Mēs meldziam ta Pasystissima, kurri Pons Albrekto turrejo, ir mums howanoti. Už gerą Taworą bey tykrą Pardawima mes kožnu Gziesu Rupesti turrešim.

Ragnit, 1. Septemberi 1870.

Zurzeit & Raubshot.

Priminimas.

Nū I mojo Oktoberto prasideda šwiežus Metū Bertainis ir reiks todėl pirmeng sis Mėnesis ant Galo išbėgęs, Kelewi iš Naujo apsteliūti, ale ne prie manēs, bet kožnas ant sawo Pusto.

Kuršatis.